

panorama

inforegio

37

jar 2011

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť

Jednotná odpoveď na spoločné úlohy

ÚVODNÍK

3

PREHLAD

Stratégia EÚ pre prosperujúcu podunajskú oblasť

4-7

INTERVIEW

János Martonyi, Johannes Hahn, Hans-Peter Hasenbichler, Philip Weller

8-11

PO CELEJ EURÓPE

Projekty uvádzajú stratégiu do života

12-17

AKO STRATÉGIA FUNGUJE

18-19

SPOLOČNÉ VÝCHODISKO

Spoločne pre podunajskú oblasť

20-21

NA REGIO ZÁLEŽÍ

Čo sa podunajská oblasť môže naučiť od regiónu Baltského mora

22-23

INTERNE O NAŠICH PROJEKTOCH

Interview s vedúcimi dvoch nadnárodných projektov

24-25

VYTVÁRANIE SIETÍ

RegioNetwork 2020, neustále rastúca online komunita

26

ÚZEMNÉ POKRYTIE STRATÉGIE EÚ PRE PODUNAJSKÚ OBLASŤ

27-28

REGIÓNA NA PRVÝ POHĽAD – FAKTY A ČÍSLA

29

NECHAJTE VÁŠ HLAS POČUŤ A TERMÍNY DIÁRA

30

Fotografie (strany):

Obálka: © EK

Strany: 3, 5, 6, 9, 10, 13, 20, 21, 22, 23 © EK

s. 4 – 5 – 6 – 7: © iStockphoto

s. 8: © Maďarské ministerstvo zahraničných vecí

s. 12: © 4Biomass

s. 12 – 13 – 14 – 15 – 16 – 17: © Rumunské ministerstvo regionálneho rozvoja a bývania

s. 14 – 15: © ICDPR

s. 16: © SEEERA.NET

s. 11, 17: © via donau

s. 22 – 23: © Carmen Polo Sanz

s. 23: © Margarita Grantcharska

s. 24: © Caithness General Hospital

s. 25: © Longlife

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť – jednotná odpoveď na problémy, ktoré sa týkajú jednej pätiny EÚ a viac ako 100 miliónov obyvateľov – sa vydáva v stopách stratégie EÚ pre región Baltského mora a nadväzuje na jej osvedčené postupy.

Žiadne nové fondy EÚ, žiadne nové právne predpisy EÚ, žiadne nové štruktúry EÚ: namiesto toho nastupuje zameranie sa na užšiu súčinnosť medzi orgánmi na všetkých úrovniach s cieľom maximalizovať vplyv opatrení a financovania.

Podunajská oblasť potrebuje výsledky. Hlavné ciele stanovujú štyri piliere a premietajú sa do opatrení vo viac ako 200 projektoch, ktoré majú svojich vedúcich a termíny.

Nedávne pristúpenie nových krajín k EÚ prináša príležitosti do tohto regiónu.

K silným stránkam oblasti patria napríklad inovácie a špičkový výskum: stratégia uľahčuje výmenu vedomostí a vytváranie sietí v záujme posilnenia rastu. Otvorenie regiónu pre seba aj pre okolitý svet si vyžaduje modernú infraštruktúru a komunikáciu.

Z environmentálneho hľadiska je Dunaj domovom niektorých najvzácnejších európskych druhov s bohatou biodiverzitou, ale povodie kvári znečistenie pochádzajúce napríklad zo zastaraného spôsobu výroby energie a vypúšťania odpadových vôd. Krehké ekosystémy a ľudí žijúcich v tejto oblasti ohrozujú aj povodne a nedostatok vody.

Stratégia vytvára rámec na udržateľné opatrenia na báze spolupráce týkajúce sa týchto aj ďalších úloh. Jej úspech však závisí od ľudí v regióne, ktorí realizujú opatrenia stanovené v stratégii a vybudujú si prosperujúcu, istú budúcnosť pre seba a svoje deti.

V tomto vydaní časopisu Panorama sa bližšie pozrieme, aké druhy projektov stratégia umožňuje, a opýtame sa odborníkov, ako bude táto oblasť vyzerat' v roku 2020 a ako podľa nich stratégia prispeje k tejto vízii. Panorama prináša prehľad, v ktorom sú opísané kľúčové úlohy rôznych subjektov a ich vzájomná podpora na ceste k úspechu.

Dirk Ahner

Generálny riaditeľ, Európska komisia
Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku

STRATÉGIA EÚ PRE PROSPERUJÚCU PODUNAJSKÚ OBLASŤ

Dunaj, druhá najdlhšia rieka Európy dosahujúca približne 2 850 km, spája Čierny les a Čierne more a preteká cez desať krajín, pričom v jej povodí ležia ďalšie štyri. Vodné elektrárne, paneurópsky dopravný koridor a domov pre niektoré z najvzácnejších európskych druhov – tlaky kladené na túto rieku sú často protichodné a politické zmeny v regióne majú vplyv aj na spôsob riešenia problémov.

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť nadväzuje na kroky stratégie EÚ pre región Baltského mora – prvý makroregionálny prístup svojho druhu. Má využiť rôzne snahy zúčastnených strán v regióne, poskytnúť im prostriedky na vytvorenie bezpečného, prosperujúceho a spravodlivého regiónu pre všetkých 115 miliónov obyvateľov, ktorí v ňom žijú.

PREČO JE POTREBNÁ STRATÉGIA

Blahobyť podunajskej oblasti, ktorá predstavuje jednu pätinu územia EÚ, je neoddeliteľne spätá s Úniou ako celkom. Mnoho problémov tohto regiónu nepozná hranice: povodne, dopravné a energetické spojenia, ochrana životného prostredia a problémy s bezpečnosťou si vyžadujú jednotný prístup.

Je potrebné zaoberať sa ekonomickými rozdielmi a nedostatočnými investíciami do infraštruktúry – dedičstvom z obdobia pred rokom 1990. Na región môžu obzvlášť intenzívne vplyvať migrácia, zmeny klímy a bezpečnosť vzhľadom na politické a geografické charakteristiky oblasti. Mimoriadne naliehavé sú otázky životného prostredia, a to z dôvodu biodiverzity i ochrany kultúrneho dedičstva.

KTO ROZHODOL, AKÉ OPATRENIA SA BUDÚ PODNIKAŤ?

Krajiny regiónu požiadali Komisiu, aby vypracovala rámec, ktorý poskytne efektívne riešenia kľúčových problémov.

Rozsiahle konzultácie pod vedením generálneho riaditeľstva Komisie pre regionálnu politiku priniesli širokú škálu myšlienok a záujmov. Podporovali ich aj verejné konzultácie prebiehajúce online s cieľom zabezpečiť transparentný prístup, ktorý rieši priority a zahŕňa riešenia predložené ľuďmi žijúcimi v regióne pre ľudí žijúcich v regióne.

Štyri zistené priority sa označujú ako „pilieri“ a zahŕňajú: prepojenie podunajskej oblasti, ochranu životného prostredia v podunajskej oblasti, budovanie prosperity v podunajskej oblasti a posilnenie podunajskej oblasti.

Stratégia ako premyslene štruktúrovaný rámec predstavuje novú formu spolupráce pre partnerov v tejto oblasti a sústreďuje sa na koordináciu existujúcich finančných nástrojov a politík, a nie na vytváranie nových či vytváranie nových inštitúcií alebo ďalšej byrokracie.

Uvedenie do života

Každý pilier obsahuje niekoľko prioritných oblastí a v nich sú vyznačené podrobné opatrenia a projekty, ktoré majú premeniť slová na praktické výsledky. Koordinátori prioritných oblastí, odborníci z rezortných ministerstiev a agentúr, zabezpečia realizáciu opatrení a budú hlavným kanálom pre podávanie správ a hodnotenie.

Pri určovaní opatrení a projektov sa berú do úvahy štyri faktory:

- Mali by riešiť stanovené priority a mať jasnú podporu.
- Mali by mať vplyv na makroregión (alebo na jeho podstatnú časť).
- Mali by byť reálne.
- Mali by byť koherentné a vzájomne sa podporovať.

Stratégia je založená na integrovanom prístupe a opatrenia musia byť vyvážené, aby sa dosiahli čo najudržateľnejšie riešenia.

Prepojenie podunajskej oblasti – doprava, energetika, kultúra a cestovný ruch

Tento pilier sa zameriava na tri prioritné oblasti:

- zlepšenie mobility a multimodality (vrátane cestných, železničných a leteckých spojení, ako aj vnútrozemských vodných ciest),
- podpora udržateľnejšej energie (vrátane energetickej infraštruktúry, trhov a čistej energie),
- podpora kultúry, cestovného ruchu a medziludských stykov.

Tieto ciele možno dosiahnuť prostredníctvom lepšej koordinácie infraštruktúry a prevádzky dopravných a energetických systémov, a to formou výmeny osvedčených postupov v oblasti čistej energie a podporou podunajskej kultúry a cestovného ruchu.

Nezačínáme od nuly

Posilňovanie spolupráce v regióne sa už začalo, a to najmä prostredníctvom politiky súdržnosti EÚ a medzinárodného programu pod názvom Juhovýchodná Európa. Na obdobie rokov 2007 – 2013 je k dispozícii len zo štrukturálnych fondov približne **100 miliárd €**.

Dostupné sú aj iné zdroje financovania, napríklad z medzinárodných finančných inštitúcií, ako je Európska investičná banka, a prostredníctvom vnútroštátnych, regionálnych a miestnych orgánov.

DOPRAVA

Rýn a Dunaj, prepojené Mohansko-dunajským priepлавom, spájajú 11 krajín od Severného až k Čiernemu moru a tvoria chrbtovú kosť regiónu. Plný potenciál vnútrozemskej plavby sa však nevyužíva na celej dĺžke tejto dôležitej trasy – objem nákladnej dopravy na Dunaji predstavuje len 10 až 20 % z objemu na Rýne. Súčasne je potrebné uľahčiť multimodalitu. Štátne hranice v tejto oblasti sa v nedávnej minulosti značne zmenili. Jedným z výsledkov sú nedostatočné investície do cezhraničných spojov pre všetky druhy dopravy, ale najmä pre železničnú a cestnú dopravu.

Projekty navrhované v rámci tejto prioritnej oblasti zahŕňajú: odstránenie vrakov a iných usadenín z koryta rieky, rýchlejšie medzimestské železničné spojenia, multimodálne investície na podporu ekologických riešení mobility.

ENERGIA

Ceny energií sú v regióne vysoké, pretože veľa energie sa dováža, doprava je drahá a trhy sú roztrieštené. Ako ukázala plynová kríza v januári 2009, dodávky energie sú neisté a súčasné metódy výroby sú významnými zdrojmi znečistenia. Región sa však môže pochváliť know-how v súvislosti s účinnosťou a obnoviteľnými zdrojmi a tieto poznatky možno užitočne podporovať a vzájomne vymieňať.

K opatreniam patrí vypracovanie a implementácia projektov severo-južných plynových prepojení a rozvoj skladovacích kapacít. Obnoviteľné zdroje energie sa podporia v rámci projektu 4Biomass a príprav akčného plánu pre obnoviteľné zdroje energie v podunajskej oblasti.

Letisko Győr-Per, ktoré využívajú najmä cestujúci na pracovných letoch, Maďarsko

STRATÉGIA EÚ PRE PROSPERUJÚCU PODUNAJSKÚ OBLASŤ

KULTÚRA

Dunaj ponúka mnohé turisticky atraktívne miesta a pamiatky. Opatrenia by mali zabezpečovať dlhodobú konkurencieschopnosť a trvalú udržateľnosť odvetvia cestovného ruchu skúmaním možností spolupráce, ktoré by priniesli regiónu prospech prostredníctvom nového rozvoja a investícií. Jedinečné prírodné a kultúrne dedičstvo regiónu sa bude výraznejšie a udržateľne propagovať.

Ochrana životného prostredia v podunajskej oblasti

Tento pilier sa zameriava na tri prioritné oblasti:

- obnova a udržanie kvality vody,
- riadenie environmentálnych rizík,
- zachovanie biodiverzity, prírodnej krajiny a kvality vzduchu a pôdy.

Tieto ciele musia byť integrované s ostatnými politikami. Dopravná infraštruktúra má napríklad pozitívny vplyv na rast, ale ak nie je dobre naplánovaná, mohla by negatívne ovplyvňovať biodiverzitu a kvalitu vzduchu a vody.

VODOHOSPODÁRSTVO

Toto je ústredná otázka pre región a týka sa kvality a kvantity vody. K úlohám patrí: zníženie znečistenia organickými, výživovými a nebezpečnými látkami, ako aj odstránenie prekážok prerušujúcich vodné cesty, prípadne ich prispôsobenie.

ENVIRONMENTÁLNE RIZIKÁ

V povodí Dunaja existuje veľa prírodných a priemyselných rizikových lokalít, čo v spojitosti s problémami súvisiacimi so zmenou klímy znamená, že analýza rizikového potenciálu, pripravenosti a mechanizmov rýchlej reakcie má pre stratégiu zásadný význam. Núdzová situácia v súvislosti s červeným kalom v roku 2010 zdôraznila absolútnu potrebu rýchlej a efektívnej spolupráce.

EKOSYSTÉM

Podunajská oblasť je jeden vzájomne prepojený a komplexný ekosystém, ktorý poskytuje neoceniteľné ekologické tovary a služby (potraviny, vlákny a sladkú vodu, reguláciu množstva vody na území a ochranu pôdy).

V regióne sa nachádza mnoho veľkých európskych oblastí, kde je zachovaný život vo voľnej prírode, a oblasť poskytuje ekologické väzby potrebné na zachovanie celkového zdravia životného prostredia v Európe. Rýchlym priemyselným rozvojom, odlesňovaním a znečisťovaním sa však región dostáva pod tlak.

Realizované opatrenia zahŕňajú: vytvorenie ochranných pásiem pozdĺž rieky s cieľom zachovať živiny, používanie najmodernejších technológií pri čistení skládok nebezpečného odpadu, plné využitie údajov vyplývajúcich z projektu DANUBE FLOODRISK, podporu obnovy mokradí s cieľom posilniť protipovodňovú ochranu a zavedenie siete chránených oblastí DANUBEPARKS.

Čistenie vody v Rumunsku

Budovanie prosperity

Podunajská oblasť sa vyznačuje významnými sociálno-ekonomickými rozdielmi, ale aj silnými jestvujúcimi väzbami medzi jednotlivými krajinami. Pilier pre budovanie prosperity, podporujúci stratégiu Európa 2020, definuje viac ako 50 konkrétnych opatrení a projektov, ktorých cieľom je vyrovať rozdiely prostredníctvom:

- rozvoja znalostnej spoločnosti prostredníctvom výskumu, vzdelávania a informačných technológií,
- podpory konkurencieschopnosti podnikov vrátane rozvoja klastrov a sietí,
- investovania do ľudí a zručností.

KONKURENCIESCHOPNOSŤ PROSTREDNÍCTVOM VÝSKUMU, VZDELÁVANIA A TECHNOLÓGIÍ

Región sa môže pochváliť lídrami v technologických odboroch, ale sú tu aj stojaté vody, takže výmena poznatkov je nevyhnutná. Konkurencieschopnosť závisí od schopnosti univerzít, výskumných ústavov a podnikov vytvárať nové nápady, poznatky a technológie a premeniť ich na obchodovateľné produkty.

Cielená podpora pre výskumnú infraštruktúru, silnejšie siete medzi univerzitami, podnikmi a tvorcami politik a lepšie využívanie informačných a komunikačných technológií majú zásadný význam pre zlepšenie rastu regiónu.

KVALIFIKOVANÁ A INKLUZÍVNA PRACOVNÁ SILA

Potrebné sú aj investície do ľudí, aby región mohol napredovať a udržateľne rásť, pričom prioritou musia byť znalosti a začlenenie do spoločnosti. Stavanie na silných stránkach regiónu musí zahŕňať aj zlepšenie prístupu k ďalšiemu vzdelávaniu, modernizáciu odbornej prípravy a sociálnej podpory.

Opatrenia zamerané na budovanie prosperity zahŕňajú potrebu: zjednotiť a koordinovať finančné prostriedky na výskum s cieľom stimulovať výskum a vývoj v podunajskej oblasti, založiť spoločné výskumné centrá pre hlbšie štúdium, vypracovať spoločné programy odborného vzdelávania a odbornej prípravy, zvýšiť využívanie služieb elektronickej verejnej správy a elektronickeho zdravotníctva pre občanov v celom regióne a potrebu boja proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu marginalizovaných komunit, ako sú napríklad Rómovia.

Posilnenie regiónu

Cieľom piliera pre posilnenie regiónu je:

- zlepšenie inštitucionálnych kapacít a spolupráce,
- spolupráca pri presadzovaní bezpečnosti a v boji proti organizovanej a závažnej trestnej činnosti.

POSILNENIE INŠTITUCIONÁLNYCH KAPACÍT A BEZPEČNOSTI

Krajiny v regióne majú rôznorodú históriu. Právny štát, transparentnosť, demokracia, trhová ekonomika a všeobecná politická stabilita sa vyvinuli z rôznych systémov a tradícií. Stratégia zdôrazňuje význam spolupráce na všetkých úrovniach.

Na rozvoj tohto piliera sa vytvárajú rôzne opatrenia, ako napríklad: školenia a výmena osvedčených postupov v oblasti správy verejných financií, vytvorenie Fóra občianskej spoločnosti Podunajska, vypracovávanie spoločných usmernení k územnému plánovaniu.

VIAC INFORMÁCIÍ

ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/index_en.htm

JÁNOS MARTONYI

Minister zahraničných vecí, Maďarsko

Maďarsko predsedá Rade Európskej únie a zameriava sa na výskum, vývoj a inovácie – kľúčové oblasti stratégie pre podunajskú oblasť. Dr. Martonyi má o stratégiu osobitný záujem ako minister zahraničných vecí.

Ako bude podľa Vás vyzerat táto oblasť v roku 2020?

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť pomáha nájsť koordinované, dlhodobé riešenie problémov, ktoré sa nedajú riešiť len na vnútroštátnej úrovni. Prístup Maďarska k stratégii sleduje dve línie, ktoré vyjadrujú našu víziu tejto oblasti v roku 2020. Na jednej strane by sme chceli vytvoriť obývateľnú podunajskú oblasť. A našou druhou hlavnou myšlienkou je, aby z nej v tom čase už bol skutočne vyspelý a prosperujúci región.

Stratégia je vynikajúcim nástrojom na presadzovanie dobrých susedských vzťahov v strednej Európe. Ide o historickú príležitosť. Práca na spoločných opatreniach bude znamenať, že dokážeme nadviazať užšie vzťahy v mnohých oblastiach. Som presvedčený, že spoločná práca na stratégii pre podunajskú oblasť môže prispieť k podstatnému zlepšeniu vzťahov medzi našimi štátmi.

Ako prispeje stratégia k tejto vízii?

Nemali by sme zabúdať, že väčšinu zúčastnených krajín obzvlášť tvrdo zasiahla hospodárska a finančná kríza. Stratégia má teda kľúčovú úlohu pri podpore programov, ktoré pomôžu oživiť ekonomiku – prioritnou úlohou bude napríklad zlepšenie spôsobu využívania existujúcich fondov.

Zúčastnené štáty a Komisia spoločne dospeli k opatreniam a projektom určeným na dosiahnutie oživenia s významným príspevkom zo strany odborných organizácií, akademických kruhov, občianskej spoločnosti a mnohých ďalších.

Stratégia je dobre pripravený mechanizmus spolupráce všetkých zúčastnených.

Som si istý, že spoločne rozvíjané projekty sa premietnu do praktických spôsobov realizácie tejto vízie.

” Som presvedčený, že spoločná práca na stratégii pre podunajskú oblasť môže prispieť k podstatnému zlepšeniu vzťahov medzi našimi štátmi. “

Čo považujete za pridanú hodnotu stratégie pre Váš stredoeurópsky región?

Do stratégie sa zapájajú aj štáty, ktoré nie sú členmi EÚ. Ak dokážeme spolu realizovať spoločné projekty, môže to byť vynikajúca príležitosť zapojiť ich do spoločných politík Únie. Som si istý, že v nasledujúcich desiatich rokoch uvidíme oveľa integrovanejšiu podunajskú oblasť, k čomu výrazne napomôže práve táto stratégia.

Stabilizovaný a integrovaný región a budovanie silnejších väzieb s krajinami západného Balkánu a krajinami, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, prináša výhody nielen pre strednú Európu, ale pre celú Úniu.

JOHANNES HAHN

Európsky komisár pre regionálnu politiku

Komisár Hahn predstavuje svoje myšlienky o budúcnosti stratégie pre podunajskú oblasť.

Ako bude podľa Vás vyzerat' táto oblasť v roku 2020?

V roku 2020 by sa podunajská oblasť mala stať regiónom s lepšou kvalitou života pre svojich občanov, s väčším počtom hospodárskych príležitostí a väčším počtom mladých inovačných spoločností, ktoré by vytvárali pracovné miesta, a s lepším životným prostredím a prosperujúcou kultúrnou klímou. Chcem, aby všetci mali vyhliadky na slušnú prácu a dobrý život vo svojom vlastnom domovskom regióne.

Ako prispeje stratégia k tejto vízií?

Stratégia pomôže konkrétne naplniť túto víziu. Na to existujú tri hlavné prvky: silná politická podpora, zoznam konkrétnych opatrení a pracovná metóda založená na spolupráci.

V priebehu mesiacov sa vyvinula silná politická podpora, keďže krajiny a partneri z podunajskej oblasti sa úzko zapájali do prípravy stratégie. V apríli túto podporu potvrdí aj Rada pre všeobecné záležitosti a v júni tohto roku vydá konečné požehnanie aj Európska rada. To znamená, že opatrenia navrhované v akčnom pláne získajú podporu na najvyššej politickej úrovni zo strany vlád.

S cieľom preukázať konkrétne výsledky v oblasti hlavných otázok podunajskej oblasti bol vypracovaný akčný plán na základe príspevkov krajín, regionálnych a miestnych orgánov, zainteresovaných strán a útvarov Európskej komisie. Obsahuje okolo 200 prioritných opatrení, ktoré budú riešiť základné úlohy a príležitosti pre celý región.

V stratégii sa navyše navrhuje pracovná metóda na základe spolupráce, čo je pravdepodobne ten najdôležitejší bod. Krajiny by sa mali pravidelne stretávať na pracovnej úrovni, aby sa dohodli na najlepších spôsoboch vykonávania opatrení. To znamená, že určia rôzne úlohy, ktoré je potrebné splniť, nájdu finančné prostriedky a zabezpečia napredovanie práce.

Čo prináša zapojenie Komisie?

Stratégia bola vypracovaná na základe iniciatívy podunajských krajín a za jej realizáciu teraz zodpovedajú tieto krajiny. Úlohou Komisie je pomôcť im dosiahnuť ciele, na ktorých sa spoločne dohodli. Novinkou v tejto stratégii je to, že Európska komisia bude sprostredkovateľom implementácie akčného plánu. Nejde len o dokument na papieri.

Účast' Komisie je dôležitá z viacerých dôvodov, a to predovšetkým z dôvodu pomoci všetkým zapojeným krajinám pri dosiahnutí ich cieľov. Komisia môže pomáhať krajinám pri spolupráci. Zároveň je serióznym partnerom, dôveryhodným vďaka odborným vedomostiam, transparentným pri práci a ideálnym na to, aby zlepšil situáciu jednej pätiny obyvateľstva EÚ. Komisia môže zabezpečiť tiež dodržiavanie existujúcich pravidiel (napr. smerníc o ochrane životného prostredia) a môže tlačiť na zladenie finančných prostriedkov EÚ. Komisia môže napokon zabezpečiť celkové plánovanie, monitorovanie, hodnotenie a poradenstvo.

Európska komisia, a najmä GR pre regionálnu politiku, sa zaviazali pomáhať krajinám, aby stratégiu čo najlepšie využili. Ide o skvelú príležitosť pre všetkých ľudí a inštitúcie podunajskej oblasti, ako vzájomne využiť svoje silné stránky.

” Existujú tri hlavné prvky: silná politická podpora, zoznam konkrétnych opatrení a pracovná metóda založená na spolupráci. “

HANS-PETER HASENBICHLER

Hans-Peter Hasenbichler je generálnym riaditeľom rakúskej spoločnosti via donau, ktorá sa venuje riadeniu a rozvoju vodných tokov.

Spoločnosť via donau je zodpovedná za integrovanú správu vodných ciest na rakúskom úseku Dunaja (plavba, ekológia, protipovodňová ochrana) a organizuje aj súvisiace inovačné a rozvojové aktivity.

Ako bude podľa Vás vyzerat táto oblasť v roku 2020?

Do roku 2020 bude Dunaj ekologickou a ekonomickou chrbtovou kosťou celej podunajskej oblasti. Politická integrácia krajín západného Balkánu do EÚ bude v tom čase významnými krokmi napredovať, čo bude prinášať stabilitu a hospodársku prosperitu celému regiónu.

Čo sa týka dopravného systému, naša vízia je v súlade so stratégiou EÚ Európa 2020 a zameriava sa na zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 20 % v porovnaní s úrovňou z roku 1990 a na zvýšenie energetickej účinnosti o 20 % do roku 2020. Významný podiel nákladnej dopravy sa bude musieť presunúť z ciest na Dunaj, čím sa využije potenciál vnútrozemskej vodnej dopravy, t. j. nízka spotreba energie, väčšia kapacita, nízke emisie CO₂ a nízke náklady na dopravu.

Ako prispeje stratégia k tejto vízii?

Stratégia pre podunajskú oblasť poskytne ako platforma príležitosť pre skutočne integrovanú správu vodných ciest, zladenie rôznych druhov používania vodných ciest, napr. na nákladnú dopravu, výrobu energie, protipovodňovú ochranu, rekreáciu, cestovný ruch alebo prívod pitnej vody.

Spoločnosť via donau v úzkej spolupráci s Medzinárodnou komisiou pre ochranu Dunaja (MKOD) presadzuje rozširovanie prístupu integrovaného plánovania projektov vodných ciest, čím sa vytvárajú podmienky nevyhnutné pre rozvoj udržateľnej vnútrozemskej plavby v neporušenom riečnom prostredí.

Rakúsko bude spolu s Rumunskom koordinovať prioritnú oblasť stratégie „Zlepšenie mobility a multimodality/vnútrozemske vodné cesty“ v rámci piliera „Prepojenie podunajskej oblasti“. V tejto úlohe vidíme významnú príležitosť pre rozvoj dunajskej plavby spôsobom šetrným k životnému prostrediu.

Ako možno dosiahnuť cieľ zvýšiť nákladnú dopravu po tejto rieke o 20 % do roku 2020 v porovnaní s rokom 2010?

Na jednej strane je potrebné optimalizovať každodennú správu vodného toku vzhľadom na obmedzené rozpočty na infraštruktúrne projekty, na druhej strane je nevyhnutné zabezpečiť správny stupeň splavnosti Dunaja odstránením existujúcich nepriechodných miest.

V tomto smere treba posilniť cezhraničnú spoluprácu v oblasti správy vodných tokov (tento proces sa už začal v rámci projektu NEWADA financovaného z EÚ). Okrem problematiky vodných ciest a prístavnej infraštruktúry si opatrenia vyžadujú aj také oblasti ako dopravná politika, modernizácia flotily, telematika (riečne informačné služby), inovácie, logistika alebo vzdelávanie a odborná príprava.

VIAC INFORMÁCIÍ:

www.via-donau.org/index.php

” Do roku 2020 bude Dunaj ekologickou a ekonomickou chrbtovou kosťou celej podunajskej oblasti. “

PHILIP WELLER

Philip Weller pracuje ako výkonný tajomník Medzinárodnej komisie pre ochranu Dunaja (MKOD), Viedeň, Rakúsko.

Philip Weller riadi komisiu MKOD, ktorá je fórom pre 14 významných podunajských krajín a Európsku komisiu s cieľom plniť svoje záväzky k zlepšeniu kvality vody a vodohospodárstva v povodí Dunaja.

Ako bude podľa Vás vyzerat' táto oblasť v roku 2020?

Podunajská oblasť je veľmi rozmanitý región – geograficky, ekologicky, kultúrne aj z hľadiska hospodárskeho rozvoja. Túto oblasť spája práve voda a mňa mimoriadne zaujíma, ako budú vyzerat' vody Dunaja a jeho prítokov v roku 2020.

Za posledných dvadsať rokov došlo k výraznému zlepšeniu kvality vody v Dunaji a som presvedčený, že v roku 2020 bude ešte čistejšia a zdravšia než dnes, a to vďaka práci krajín na implementácii plánu správy povodia Dunaja. Všetko má svoju úlohu – adekvátne čistenie odpadových vôd vo všetkých spoločenských, čistiace a pracie prostriedky bez obsahu fosfátov, poľnohospodárska výroba chrániaca vodné zdroje aj prechody pre ryby vo vodných elektrárňach a iných priehradách.

Ako prispeje stratégia k tejto vízii?

Stratégia pre podunajskú oblasť už prispela tým, že upriamila politickú pozornosť na potrebu rozvoja Dunaja vychádzajúceho z ochrany a obnovy životného prostredia. Efektívny a trvalo udržateľný rozvoj sa dá dosiahnuť iba prostredníctvom zachovania a obnovy dobrých ekologických podmienok v regióne a vo vodách Dunaja a táto zásada je zakotvená v stratégii. Akčný plán súvisiaci so stratégiou obsahuje niekoľko kľúčových projektov, ktoré prispievajú k dosiahnutiu tohto cieľa.

Do procesov rozhodovania v ostatných sektoroch sa musia zakomponovať ekologické hľadiská, keďže životné prostredie nie je nič, čo by sa malo riešiť oddelene.

Aká bude úloha komisie MKOD pri realizácii stratégie?

Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (MKOD) je inštitúcia zriadená na základe Dohovoru o ochrane Dunaja. Pre krajiny predstavuje fórum spolupráce v oblasti vodného hospodárstva, ktorá prebieha už 12 rokov.

Komisia MKOD je pevne odhodlaná zabezpečiť, aby stratégia pre podunajskú oblasť zlepšila rozvoj regiónu takým spôsobom, aby dobré ekologické podmienky vytvorili základ pre efektívny a trvalý sociálny rozvoj. V prvom rade sa komisia MKOD uistí, či prebieha potrebný dialóg medzi záujmami poľnohospodárstva, dopravy a energetiky, aby rozvoj týchto odvetví prebiehal spôsobom, ktorý chráni a zachováva dobrú ekologickú základňu.

VIAC INFORMÁCIÍ:

www.icpdr.org/

” Do procesov rozhodovania v ostatných sektoroch sa musia zakomponovať ekologické hľadiská. “

NOVÝ POTENCIÁL VO VÝROBE TEPLA A ELEKTRICKEJ ENERGIE

Rakúska energetická agentúra Austrian Energy Agency, ako partner v stredo-európskom projekte 4Biomass, prináša ďalším partnerom projektu overené a odskúšané poznatky z oblasti bioenergie. Stratégia pre podunajskú oblasť vytvára väzby s mnohými ďalšími potenciálnymi partnermi v regióne vrátane krajín mimo EÚ, v ktorých existuje tradícia komunálnych rozvodov tepla cez veľké teplárne.

Na čele cesty s obnoviteľnými zdrojmi energie

Rakúsko sa môže pochváliť už dlhou tradíciou v pomerne novej oblasti využívania biomasy. Miestne spoločnosti sa nemohli dočkať, aby získali väčšiu kontrolu nad výrobou energie. Dnes sú okresné teplárne pracujúce na biomasu veľmi rozšírené a zabezpečujú predovšetkým zásobovanie teplom. Kým ostatné krajiny ešte len rozvíjajú svoje technológie v tejto oblasti, rakúske spoločnosti pôsobiace v oblasti biomasy už dokážu premietnuť know-how do ukážky z praxe.

Rozšírenie okruhu spolupráce

Austrian Energy Agency je jedným z deviatich partnerov (z AT, CZ, DE, HU, IT, PL, SI a SK) v projekte 4Biomass, ktorý vznikol na konci decembra 2008. Uskutočňuje sa prostredníctvom programu Stredná Európa spolufinancovaného z EFRR. Keďže spolupráca mala od samého začiatku pozitívny charakter, vidí veľa príležitostí na vyhľadanie nových partnerov prostredníctvom stratégie. EÚ bude podporovať a umožňovať technické návštevy v Rakúsku a iniciatívy výmeny know-how alebo prípravy pre partnerov v podunajskej oblasti.

Nové príležitosti na výrobu elektriny

Štáty podunajskej oblasti majú dlhú tradíciu vo výrobe tepla v okresných teplárnach a často využívali väčšie elektrárne, ktoré boli súčasťou plánovaného hospodárstva. Tu sa teraz otvárajú zaujímavé možnosti spolupráce, keďže veľké elektrárne prinášajú väčší potenciál pre výrobu elektrickej energie na báze biomasy.

Nové budúce trhy

Významnou časťou tejto práce bol Medzinárodný seminár o obchodovaní s biomasou v strednej Európe konajúci sa v októbri 2010, na ktorom vystúpili prednášajúci z Kanady až po Ukrajinu. Partneri projektu 4Biomass mohli počuť z prvej ruky o obchodných a trhových vyhlídkach biomasy, ako aj o vplyve jej prepravy a vývoja nových výrobkov na životné prostredie. Obchod s biomasou sa v blízkej budúcnosti zvýši, a to v rámci Európy aj celosvetovo. Kľúčovú úlohu budú hrať v súčasnosti vyvíjané kritériá trvalej udržateľnosti a semináre ako tento umožňujú, aby si aktéri už zapojení do tohto obchodu udržali náskok.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.4biomass.eu

Rôzne aspekty biomasy

VÝLETNÉ PLAVBY PO DUNAJI SÚ ČORAZ LEPŠIE

Dunaj, ktorý pokrýva viac ako 2 800 km, bol vždy turistickou atrakciou od Rumunska až po Nemecko. Vďaka mnohým novým trendom sa dnes dostáva do popredia európskej riečnej plavby. Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť združí organizácie cestovného ruchu s cieľom maximalizovať možnosti cestovania a objavovania zahŕňajúce rôzne kultúry, hlavné mestá, náboženstvá a jazyky.

Komisia pre propagáciu cestovného ruchu v podunajskej oblasti (*Danube Tourist Commission, DTC*) už viac ako 40 rokov podporuje a propaguje možnosti cestovného ruchu na Dunaji a v jeho okolí. Profesor Gerhard Skoff, predseda komisie DTC, poukazuje na mnohé oblasti jej práce, ktorými sa budovala obchodná hodnota odvetvia cestovného ruchu. „Výletná sezóna teraz trvá celý rok, nielen počas tradičného obdobia od apríla do októbra. Lode trávajú menej času v prístave a sú oveľa atraktívnejšou komerčnou investíciou.“

V nadväznosti na minulé úspechy

Každý rok sa pridávajú nové trasy a destinácie a ponuka dovolení zahŕňa širšiu škálu aktivít. Počet zakotvení v nemeckom Passau sa podľa prognóz zvýši z približne 700 v roku 2010 na 2 000 v roku 2011 súběžne so zvyšovaním popularity výletných plavieb.

V dôsledku zmien v regióne v 90. rokoch minulého storočia sa riešia politické a infraštrukturálne problémy. Neutrálne organizácie, ako napríklad komisia DTC, sú neoceniteľné, čo sa týka združovania rôznych subjektov pôsobiach v odvetví cestovného ruchu, aby otvorene diskutovali o problémoch a lobovali vo vláde za politické zmeny.

Pridaná hodnota stratégie

Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť potvrdzuje a podporuje prebiehajúce práce na budovaní cestovného ruchu prostredníctvom výletných plavieb po rieke. Komisia DTC má skúsenosti z prvej ruky s problémami, ktoré prináša prax, ako napríklad s administratívnymi postupmi vyžadovanými od posádky. Sprostredkovanie dialógu medzi početnými orgánmi a zainteresovanými plavebnými spoločnosťami môže uľahčiť cestu k rýchlejšim, jednoduchším obchodným rokovaniam, ktoré povzbudia firmy aj turistov.

To má veľmi hmatateľné prínosy pre cestovný ruch – komisia DTC zabezpečuje, aby sa návštevníci cítili v regióne vítaní a v bezpečí. Stratégia bude mať zásadný význam pri zvyšovaní povedomia o cestovnom ruchu pozdĺž rieky a víta posilnenie kontaktov, ktoré neustále udržiava komisia DTC.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.danube-river.org

Stephansplatz vo Viedni

ZJEDNOCUJÚCA SILA VODY

Medzinárodná komisia pre ochranu Dunaja (MKOD) pozná význam združovania krajín pri vodohospodárskych otázkach. Na kvalitu vody vplýva mnoho činností vrátane výroby elektriny vo vodných elektrárňach, poľnohospodárstva a riečnej plavby. Komisia MKOD rozvíja styky so všetkými krajinami, aby zabezpečila zachovanie a zlepšovanie jedinečných vodných ekosystémov. Jej prácu teraz profiluje stratégia EÚ pre podunajskú oblasť a poskytuje jej praktickú podporu a prísnejšie zameranie sa na environmentálne priority.

Silné európske právne predpisy

Komisia MKOD je zodpovedná za koordináciu implementácie rámcovej smernice o vode v povodí Dunaja. Riadi 14 partnerských krajín, ku ktorým patria členské štáty EÚ a susedné krajiny s rôznym ekonomickým prostredím a politickou situáciou. Známkou jej úspechu je politický záväzok každej partnerskej krajiny dodržiavať Dohovor o ochrane Dunaja a plán správy, ktorý koncom roka 2009 schválili všetky krajiny.

Zabezpečenie voľného priechodu pre ryby

Mnoho otázok presahuje hranice štátov a migrácia rýb je jednou z nich. Jeseterom hrozí vyhynutie a naliehavo treba prijať opatrenia, aby mali v rieke vhodné biotopy na úsekoch dlhých stovky kilometrov, ktoré prejdú počas svojho životného cyklu. Zmeny v morfolologickej štruktúre rieky, ako napríklad vybudovanie priehrady, môžu úplne narušiť migračné vzory rýb. Stratégia pre podunajskú oblasť by v súčasnosti mala otvoriť cestu k skúmaniu obnovy migrácie rýb, napríklad proti prúdu a po prúde od oblasti priehrady Železné vráta, ako aj umožniť odstránenie stoviek iných prekážok, ktoré sa v povodí vyskytujú.

Žiadna ďalšia byrokracia

Raimund Mair, technický odborník správy povodia v komisii MKOD, poukazuje na silnú tradíciu medzinárodnej a medzirezortnej spolupráce v tejto oblasti. „Netreba nové inštitúcie, no stratégia zviditeľňuje problematiku kvality vody tým, že zblízuje už jestvujúce organizácie.“ Výroba elektrickej energie vo vodných elektrárňach sa často vníma ako spôsob šetrný k životnému prostrediu, ale vplýva aj na životné prostredie, a to najmä na vodné biotopy. Práca komisie MKOD sa sústreďuje okolo takýchto debát, ktoré vedú k pracovným dohodám o najlepších spôsoboch napredovania.

Žiadne ďalšie peniaze

Stratégia sa prísnejšie zameriava na spôsob pridelovania existujúcich fondov. Vďaka svojim kontaktom v rôznych odvetviach podporuje komisia MKOD „spoločné myslenie“ v oblasti environmentálnych politík a cieľov a hospodárskeho rozvoja.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.icpdr.org

Malá ryba, veľká priorita

EKOLOGICKÝ POVODŇOVÝ MANAŽMENT NA RIEKE TISA

V protipovodňovej politike v Maďarsku sa vyvíja nový prístup. Pred dvoma rokmi sa začali práce na manažmente povodňových vôd riadenejším, ekologicky citlivejším spôsobom. Prirodzené povodňové systémy umožňujú rozložiť sezónne zvýšené hladiny vody do okolia, čo je prospešné pre závlahové systémy, ekologické poľnohospodárstvo a mokradové biotopy.

História povodňového manažmentu

Za posledných stopäťdesiat rokov sa povodňový manažment vo všeobecnosti zameriaval na boj proti prírode, najmä budovaním čoraz väčších valov, ktoré mali zadržiavať stúpajúcu vodu a minimalizovať zaplavenie. Hoci je Tisa jednou z najmenej regulovaných riek v povodí Dunaja, politiky riečnej správy sa stále prikláňajú k človekom vytvoreným riešeniam, ako sú napríklad nádrže, čo má mnohé negatívne dosahy na životné prostredie, napríklad zanášanie koryta.

Moderné technológie založené na nadčasovej prírode

„Na rozdiel od sústavného vzdorovania prírodným silám sa v súčasnosti navrhujú opatrenia, ako využiť schopnosť miestnej oblasti absorbovať prebytočnú vodu“, hovorí Dr. Béla Borsos z organizácie Szövet (Aliancia za živú Tisu). Vysoké hladiny vody na jar a začiatkom leta sa budú vypúšťať do kanálov a viesť cez stavidlá na poldre, kde sa môžu prirodzene zachytiť na poľnohospodárskej pôde.

Týmto opatreniami sa v rieke obnoví viac priestoru, čím vzniknú ďalšie mokrade a ochrana biodiverzity. Zmení sa bilancia využívania pôdy z ornej pôdy určenej na komerčné pestovanie plodín na pôvodné lúky a živočíšnu výrobu. Celkový hospodársky vplyv je prínosom pre poľnohospodárstvo a zároveň zvyšuje príležitosti pre prírodný cestovný ruch a voľnočasové aktivity.

Dôsledné riadenie prietoku zabezpečí minimalizáciu záplav. Osobitná ochrana sa bude i naďalej zabezpečovať pre mestské oblasti, a to najmä tie, ktoré sa v posledných rokoch rozrástli poza svoje tradičné hranice.

Rozšírenie sietí prostredníctvom stratégie

Projekt rieky Tisy riadi v Maďarsku organizácia Szövet prostredníctvom komisie MKOD, ktorá zainteresovaným expertom poskytuje prístup k oveľa širším odborným znalostiam a informáciám na úrovni EÚ. Na stratégii povodňového manažmentu už spolupracuje päť krajín (Maďarsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Ukrajina) a účastníci plánujú nové projekty spolufinancované z EÚ na rozšírenie tejto technológie do celého Maďarska a na Slovensko.

VIAC INFORMÁCIÍ

<http://hanyitarozo.hu/en/what-vtt>

Pastva má nový význam pre povodňový manažment

PO CELEJ EURÓPE

NOVÝ VÝSKUM KONTAKTUJE PARTNERSTVÁ NA SPOLUPRÁCU V JUHOVÝCHODNEJ EURÓPE

Európsky výskumný priestor sa rozširuje mimo EÚ, a to vďaka rastúcej spolupráci s krajinami západného Balkánu. Zahrnutím vedy, technológií a inovácií ako priorít do stratégie pre podunajskú oblasť bude spolupráca v oblasti výskumu stimulovať novú spoluprácu. Dobrým príkladom sú dve iniciatívy WBC-INCO.NET a SEE-ERA.NET Plus, obe financované zo 7. RP.

Na západnom Balkáne sa rozvíjajú znalostné ekonomiky. Spolupráca a spolupráce nad rámec základného výskumu a smerom k aplikovanému výskumu vedú ku komerčným aplikáciám, ktoré prispievajú k udržateľnému rastu a prosperite. Projekt WBC-INCO.NET zabezpečuje koordináciu politiky výskumu a inovácií v krajinách západného Balkánu a EÚ. Spoluprácu podporuje riadiaca skupina pre výskum na západnom Balkáne, ktorá začala pôsobiť v roku 2006. Tento projekt je kľúčovým nástrojom viacstrannej spolupráce na západnom Balkáne a s jeho krajinami v oblasti vedy, technológií a inovácií.

Projekt SEE-ERA.NET Plus zahŕňa ministerstvá a finančné agentúry z krajín západného Balkánu a podporuje výzvy na predkladanie výskumných návrhov: v poslednej spoločnej výzve sa vybralo 23 projektov zahŕňajúcich 107 inštitúcií, finančné prostriedky zo 14 krajín dopĺňa EK.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.see-era.net

www.wbc-inco.net

KROK PRED ORGANIZOVANÝM ZLOČINOM

Cezhraničná trestná činnosť je v podunajskej oblasti problémom. Centrum Iniciatívy pre spoluprácu v juhovýchodnej Európe (SECI) podporuje krajiny v boji proti cezhraničnej trestnej činnosti, pričom združuje informácie a odborné skúsenosti.

Aby bola podunajská oblasť dobrým miestom na podnikanie, trestná činnosť sa – rovnako ako všade inde – musí udržať v istých medziach. Na dosiahnutí tohto cieľa pracuje 13 členských krajín centra SECI.

Centrum ponúka podporu formou spolupráce pre vnútroštátne colné orgány a orgány činné v trestnom konaní. Zároveň zaisťuje bezpečnú výmenu informácií. Jednotlivé krajiny preberú zodpovednosť za určité úlohy, pri ktorých spoločne využívajú svoje zdroje a stratégie. Od roku 1999 prebehlo mnoho koordinovaných vyšetrovaní.

Stredisko má ideálne podmienky na to, aby malo prehľad o trestnej činnosti a mohlo poskytovať poradenstvo týkajúce sa hrozieb vyplývajúcich z organizovaného zločinu. V decembri 2010 bola vypracovaná súhrnná správa o aktuálnej celkovej situácii v oblasti trestnej činnosti vrátane zhodnotenia budúcich hrozieb pre región ako celok. Centrum SECI je partnerom Europolu.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.secicenter.org

Výskumné siete sa rýchlo šíria na Balkán

INTEGROVANÉ PLÁNOVANIE DOSTÁVA VODNÉ HOSPODÁRSTVO RIEK NA NOVÚ ÚROVEŇ

Riečna doprava má potenciál reagovať na rast obchodu vo východnej a juhovýchodnej Európe, ale ekonomické záujmy by mali ísť ruka v ruke s prínosmi pre životné prostredie. Projekt integrovaného riečného vodného hospodárstva na Dunaji východne od Viedne, ktorý vedie spoločnosť via donau, ukazuje, ako subjekty využívajúce rieku svojím konaním spoločne formujú budúcnosť.

Vnútrozemská vodná doprava (VVD) je často jasným víťazom z ekonomického aj ekologického hľadiska v porovnaní s cestnou alebo leteckou dopravou. Lodná preprava však predstavuje menej než 10 % nákladnej dopravy v podunajskej oblasti.

S ohľadom na túto skutočnosť pripravuje päť pilotných projektov lepšie podmienky pre životné prostredie tým, že sa obnoví prietok vody medzi bočnými ramenami a hlavným tokom a na miestach, kde boli v minulosti vytvorené umelé brehy, sa obnovia štrkové riečne brehy a plytké zóny. Šiesty pilotný projekt má overiť, či je možné znížiť eróziu pridaním hrubšieho štrku na koryto rieky. To je potrebné na obnovenie hladiny podzemnej vody a zachovanie užšej väzby medzi riekou a jej záplavovým územím.

Projekt integrovaného riečného vodného hospodárstva zahŕňa všetky tieto opatrenia spolu so zmenou projektu ochranných hrádí pozdĺž tohto úseku.

Trvanie projektu:

Pilotné projekty: 1996 – cca 2013

Projekt integrovaného riečného vodného hospodárstva: po roku 2013, doba výstavby približne 8 – 9 rokov

Podpora zo strany EÚ z programov LIFE a TEN-T:

Od roku 2000, pilotné projekty až do výšky 50 % (LIFE/TEN-T), realizácia hlavnej fázy až do výšky 20 % (TEN-T)

Celkový rozpočet:

225 mil. € (základné náklady)

Na realizáciu hlavnej fázy a posledných dvoch pilotných projektov, ktoré majú rovnaký štátny rozpočet a rozhodnutie o financovaní z programu TEN-T.

Obchodný prospech

Zachovanie prepravných tokov počas období s nízkou hladinou vody a zníženie nákladov na údržbu rieky pomáha uspokojiť rastúci dopyt po obchode a znižovať sadzby. Rieka sa tým stáva konkurencieschopnejšou vo vzťahu k iným druhom dopravy a reaguje na narastajúce obchodné príležitosti.

Environmentálny prospech

Súčasťou nového udržateľného prístupu k riečnemu vodnému hospodárstvu je obnova štrkových riečnych brehov a plytkých zón, pričom bočné ramená, ktoré sú dnes odrezané od rieky, sa znova napoja na Dunaj. Tieto prirodzenejšie podmienky chránia a zakladajú nové biotopy fauny a flóry a vytvárajú príťažlivejšie prostredie pre všetkých používateľov rieky.

Skutočný príklad spolupráce

Tieto pilotné projekty pod vedením spoločnosti via donau si vyžadujú spoluprácu rozmanitých skupín. Inžinieri a odborníci na plavbu majú rovnaké slovo spolu s ekológmi a expertmi na územné plánovanie. Riadiaca skupina zahŕňa všetky zainteresované strany a bola uznaná za skupinu, ktorá poskytuje osvedčené postupy pre ďalšie iniciatívy pozdĺž Dunaja. Stanovené princípy už zohrávajú kľúčovú úlohu v plánovaní a realizácii iných projektov.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.via-donau.org

Všetci používatelia rieky sa stretávajú, aby sformovali najlepšiu budúcnosť

AKO STRATÉGIA FUNGUJE

Stratégia sa musí zameriavať na výsledky. Užšia spolupráca umožní lepšie využívanie existujúcich politík a financovania. Práca by mala prebiehať plošne, zahŕňajúc potrebné kombinácie inštitúcií, sektorov a krajín. Kľúč k úspechu spočíva v odhodlaní úradov aj zainteresovaných strán.

KONZULTÁCIA

Vytvára sa **výročné fórum** na účely prediskutovania práce, konzultácií o revidovaných opatreniach a vypracovávaní nových prístupov. Účastníkmi budú krajiny, inštitúcie EÚ a zúčastnené strany (najmä medzivládne orgány, súkromný sektor a občianska spoločnosť).

ŽIADNE NOVÉ FONDY EÚ, ŽIADNE NOVÉ PRÁVNE PREDPISY EÚ, ŽIADNE NOVÉ ŠTRUKTÚRY EÚ

Komisia pripravuje stratégiu za predpokladu, že z nej nebude pre región vyplývať žiadne zvláštne zaobchádzanie z rozpočtového ani právneho hľadiska. Konkrétne:

- Stratégia nevytvára žiadne nové fondy EÚ. Zdôrazňuje sa lepšie využívanie existujúcich fondov.
- Stratégia si nevyžaduje žiadne zmeny v právnych predpisoch EÚ, pretože EÚ vytvára právo pre krajiny EÚ-27, a nie pre samotný makroregión. Po dohode sú prípustné zmeny na vnútroštátnej alebo inej úrovni v záujme riešenia konkrétnych cieľov.
- Stratégia nevytvára žiadne ďalšie inštitúcie EÚ. Za implementáciu sú zodpovedné existujúce orgány, ktoré musia čo najužšie spolupracovať.

KOORDINÁCIA POLITÍK

Komisia koordinuje politiku na základe konzultácie so **skupinou na vysokej úrovni** zloženou zo zástupcov príslušných krajín.

V prípade nezhody môže zorganizovať konštruktívny dialóg, keďže je nezávislým aktérom.

REALIZÁCIA

V každom z opatrení určených stratégiou sa uvádza cieľ a tieto ciele sa plnia prostredníctvom projektov, ktoré majú definovaných vedúcich, časové rámce a financovanie. Každú prioritnú oblasť koordinujú krajiny regiónu.

Títo **koordinátori prioritných oblastí** zabezpečujú uplatňovanie akčného plánu dohodou o plánovaní spolu s cieľmi, ukazovateľmi a harmonogramami a zabezpečovaním účinnej spolupráce medzi predkladateľmi projektov, programami a finančnými zdrojmi. Zároveň zaisťujú technickú pomoc a poradenstvo.

Koordinátori pri práci konzultujú s Komisiou, príslušnými agentúrami EÚ a regionálnymi orgánmi

SPROSTREDKOVANIE

Sprostredkovanie je úlohou **Komisie**, ktorej pomáhajú **národné kontaktné miesta**. Cieľom je zabezpečiť napredovanie práce. Národné kontaktné miesta umožnia koordináciu na úrovni jednotlivých krajín, pričom sa určia príslušné kontaktné osoby a predovšetkým všetky praktické aspekty práce, a to vopred.

SPRÁVY A HODNOTENIE

Toto zabezpečuje **Komisia** v spolupráci s **koordinátormi prioritných oblastí** a inými zainteresovanými stranami.

Koordinátori prioritných oblastí budú sledovať pokrok a dozerat' na to, či opatrenia a projekty dosahujú svoje ciele. Na základe toho Komisia vypracuje formálnu správu a odporúčania, ktoré sa schvália v diskusii so zúčastnenými stranami na **výročnom fóre**.

FINANCOVANIE: POZORNOSŤ TREBA VENOVAŤ KOMBINÁCIÁM GRANTOV A PÔŽIČIEK

Stratégia sa realizuje mobilizovaním a zosúladením existujúcich finančných prostriedkov na jej ciele, ak je to vhodné, a v súlade s celkovými rámcami.

Z mnohých programov EÚ je už k dispozícii skutočne veľký objem prostriedkov (napr. 100 miliárd € zo štrukturálnych fondov na obdobie rokov 2007 – 2013, ako aj z fondov IPA a ENPI).

Financovanie je dostupné aj prostredníctvom medzinárodných finančných inštitúcií, ako je EIB: 30 miliárd € na obdobie rokov 2007 – 2009 a vnútroštátne, regionálne a miestne zdroje.

SPOLOČNE PRE PODUNAJSKÚ OBLASŤ

Aby bola stratégia EÚ pre podunajskú oblasť úspešná, pridalo sa k nej veľa rôznych inštitucionálnych aktérov a prispelo svojimi odbornými znalosťami. V rubrike Spoločné východisko sa pozrieme na úlohu niektorých kľúčových prispievateľov.

Zlepšenie mobility a multimodality

Prvý pilier stratégie zahŕňa opatrenia určené na prepojenie makroregiónu, a to konkrétne formou zlepšenia dopravných spojení. Podľa generálneho riaditeľstva EÚ (GR) pre mobilitu a dopravu zohrávajú v tomto kontexte zásadnú úlohu transeurópske dopravné siete (TEN-T): „Veľa z našich 30 prioritných projektov má vplyv na podunajskú oblasť. Naším prvoradým cieľom je dokončiť, čo sme začali, zapojiť všetky zainteresované strany a orgány na miestnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni.“

Stratégia pomôže nielen prepojiť makroregión vnútorne, ale zlepši aj prístup zvonku. Kľúčovým slovom je multimodalita: generálne riaditeľstvo chce vytvoriť stav, kedy bude možné spoľahnúť sa na najlepšie dopravné služby.

Projekty TEN-T zahŕňajú rozšírenie železničných a diaľničných osí, ako aj opatrenia na zlepšenie splavnosti Dunaja. Plánujú sa aj opatrenia zamerané na regionálne letiská a prístavy na Dunaji.

Ochrana životného prostredia

Environmentálne ciele ako prierezová problematika nielenže tvoria jeden pilier stratégie, ale týkajú sa aj ďalších troch – prepojenosti, prosperity a inštitucionálnych kapacít. GR EÚ pre životné prostredie sa zameriava na implementáciu acquis EÚ v oblasti životného prostredia a jeho politiky v podunajskej oblasti. Intervenuje s cieľom presadzovať územnú súdržnosť, integráciu životného prostredia do ostatných sektorových politík, a úlohu občianskej spoločnosti.

Projekty realizované v podunajskej oblasti v rámci programu LIFE generálneho riaditeľstva pre životné prostredie zahŕňajú obnovu brehov Dunaja v Rakúsku a projekt Szigetköz týkajúci sa plánu udržateľného riadenia využívania vody a pôdy. Ďalšie iniciatívy sa zameriavajú na chránené oblasti a zraniteľné druhy, akým je napríklad pelikán kučeravý v delte Dunaja.

Rozvoj poznatkov a konkurencieschopnosti prostredníctvom inovácií

Opatrenia na budovanie prosperity tvoria tretí pilier stratégie. Budovanie konkurencieschopnosti makroregiónu spočíva predovšetkým na rozvoji znalostnej a inovačnej spoločnosti. Tieto rozhodnutia sú veľmi dôležité, pretože tvoria základné prvky stratégie Európa 2020. K opatreniam, ktoré koordinuje generálne riaditeľstvo EÚ pre výskum a inovácie, patrí možnosť pre univerzity, výskumné centrá a podniky plne využívať svoj inovačný potenciál, ako aj opatrenia týkajúce sa budovania kapacít, ktoré podporujú medziregionálnu a medzinárodnú spoluprácu a predchádzajú úniku mozgov. Bude sa podporovať podunajský výskumný priestor a začleniť sa do európskeho výskumného priestoru.

V plánovaných opatreniach sa počíta napríklad s vytvorením partnerských sietí v regióne, investíciami do výskumnej infraštruktúry a rozvojom klastrov.

Odpadové hospodárstvo v Rumunsku

Spolupráca so susednými krajinami

Žiadny z cieľov stratégie nemožno dosiahnuť, ak sa úsilie zastaví na hraniciach EÚ: členské štáty, kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny, ako aj nečlenské krajiny EÚ môžu mať prospech zo stratégie a prispievať k nej práve formou makroregionálneho prístupu. Generálne riaditeľstvo EÚ pre rozšírenie sa snaží maximalizovať zapojenie krajín západného Balkánu. To vidieť napríklad v doplnení ustanovenia umožňujúceho zaradenie ďalších susedných krajín v neskoršej fáze.

Krajiny smerujúce k členstvu majú prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci (IPA) k dispozícii finančné prostriedky. Tento nástroj možno využiť na projekty spadajúce do pôsobnosti stratégie. „Prístup zdola nahor uplatňovaný v stratégii znamená, že samotné krajiny určujú opatrenia, o ktoré majú najväčší záujem, a navrhujú projekty podľa svojich priorít.“ Prioritné oblasti vždy koordinuje členský štát, často v spojení s nečlenským štátom.

Skúška makroregionálneho modelu – perspektíva Európskeho parlamentu

Do návrhu stratégie sa zapojil aj Európsky parlament a zostane partnerom po celú dobu jej realizácie. „Podunajské fórum poslancov EP“ vzniklo ako platforma pre zainteresované strany, ktoré chcú zlepšiť súdržnosť v podunajskej oblasti. V januári 2010 prijalo fórum spoločné uznesenie vyzývajúce Komisiu ku konzultáciám a predloženiu stratégie pre tento región do konca roka 2010.

„Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť, podobne ako stratégia pre Baltské more, je skúškou makroregionálneho modelu a efektívnej územnej spolupráce,“ hovorí rumunská poslankyňa Európskeho parlamentu Silvia-Adriana Țicăuová, ktorá je predsedníčkou fóra. „Očakávame, že stratégia významne prispeje k zlepšeniu koordinácie medzi orgánmi a organizáciami pôsobiacimi v podunajskej oblasti a prinesie tejto oblasti prosperitu, udržateľný rozvoj, pracovné miesta a bezpečnosť.“

Železnica hrá kľúčovú úlohu pri preprave nákladov

VIAC INFORMÁCIÍ:

TEN-T:

http://ec.europa.eu/transport/infrastructure/index_en.htm

Program LIFE:

<http://ec.europa.eu/environment/life/index.htm>

Nástroj predvstupovej pomoci (IPA):

http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/financial-assistance/ipa/index_en.htm

ČO SA PODUNAJSKÁ OBLASŤ MÔŽE NAUČIŤ OD REGIÓNU BALTSKÉHO MORA

Úplne prvý makroregión v EÚ, ktorý pokrýva oblasť Baltského mora, má už viac ako jeden rok. Jeho vytvorenie bolo náročné, ale v súčasnosti sa realizuje veľa vlajkových projektov v rámci komplexnej novej stratégie pre tento región. Ponaučenia z tohto procesu prenikajú do podunajskej oblasti a jej stratégie, ktorá bude schválená v júni 2011.

Stratégia EÚ pre región Baltského mora (EUSBSR) je prvá makroregionálna stratégia EÚ. Prijala ju Európska komisia, schválila Európska rada v októbri 2009 a vzťahuje sa na osem členských štátov EÚ. Cieľom stratégie je riešiť spoločné problémy v regióne Baltského mora – v oblasti životného prostredia, hospodárstva, energetiky a dopravy – zladením a spojením európskych politík.

Európski odborníci na regionálnu politiku vyvodzujú závery zo zavedenej a prebiehajúcej stratégie EUSBSR. Dúfajú, že posúdením vecí, ktoré fungovali a nefungovali, podporia stratégiu EÚ pre podunajskú oblasť (EUSDR), druhý európsky makroregión.

Definovanie procesu

„Jedným z jednoznačných ponaučení je význam tohto procesu,“ hovorí člen tímu Európskej komisie, ktorý dohliada na stratégiu pre podunajskú oblasť. „Z hľadiska koordinácie a spolupráce je dôležité zapojiť správnych ľudí zo správnych krajín, regiónov a združení od samého začiatku. Musia riadiť proces, pričom niektoré krajiny sa pri istých otázkach ujmú vedenia a vytvoria správne siete spolupráce.“

Tento postup je o využití „procesu viacúrovňového vládnutia“ v EÚ. Zároveň ide o získanie politického záväzku na najvyššej úrovni od členských štátov tak, aby každý v stratégii robil to, k čomu sa zaviazal.

Stratégia pre región Baltského mora má 15 prioritných oblastí, zatiaľ čo stratégia pre podunajskú oblasť ich má 11 so zameraním na dopravné a energetické prepojenie, životné prostredie, sociálno-ekonomický rozvoj a bezpečnosť. Koordinátori prioritných oblastí pre podunajskú oblasť boli vybraní rýchlo a štruktúrovanejším spôsobom, čo svedčí o tom, že tento nový makroregión už čerpá výhody z preskúmania svojho severného bratranca.

Vysielanie výsledkov

Rovnako je dôležité publikovanie konkrétnych výsledkov makroregionálnej stratégie hneď, ako to bude možné. Pomáha to zdôrazniť hodnotu makroregionálnej politiky pre verejnosť a osoby prijímajúce rozhodnutia, čo motivuje všetkých ľudí zúčastnených na stratégii.

Prvé výsledky z projektov v rámci stratégie pre oblasť Baltského mora boli uvedené na konferencii v októbri 2010. Zahŕňali správy o pokroku pri čistení emisií z lodí, posilnení pripravenosti na úniky ropy na mori a presune ďalšej nákladnej dopravy z ciest na more.

„Makroregión musí byť flexibilný a zahŕňať nové aj existujúce národné a regionálne projekty,“ hovorí kontaktná osoba z Komisie. „Vplyv musí byť zrejmý.“ Mnohé zainteresované strany navyše vnímajú makroregionálne stratégie nielen ako šablónu na riešenie svojich problémov, ale aj ako novú pracovnú metódu na dosiahnutie väčšej efektívnosti a zabezpečenie výsledkov.

Všetko plošne

Stratégia pre podunajskú oblasť ťaží z dobrej vôle a posilnenej spolupráce medzi všetkými útvarmi Komisie, ktorá vznikla v priebehu procesu stratégie EUSBR. Krajiny z oblasti Baltského mora sú okrem toho zoskupené okolo mora, zatiaľ čo krajiny podunajskej oblasti sa tiahnu pozdĺž jednej línie. Musia preto spolupracovať trochu inak a nebudú mať všetky priority spoločné. Z tohto tiež vidieť, že európska šablóna pre nové makroregióny neexistuje. Ukázalo sa však jedno kľúčové ponaučenie: makroregióny budú zohrávať dôležitú úlohu pri prehľbovaní európskej regionálnej súdržnosti.

VIAC INFORMÁCIÍ

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/baltic/

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperation/danube/index_en.htm

Porovnanie dvoch kľúčových makroregiónov EÚ

Stratégia pre región Baltského mora	Stratégia pre podunajskú oblasť
Prvý makroregión v EÚ	Druhý makroregión v EÚ
8 krajín EÚ	8 krajín EÚ
3 nečlenské krajiny EÚ	6 nečlenských krajín EÚ
100 miliónov ľudí	115 miliónov ľudí
15 prioritných oblastí	11 prioritných oblastí
Financovanie z politiky súdržnosti vo výške 50 miliárd € (2007 – 2013)	Financovanie z politiky súdržnosti vo výške 100 miliárd € (2007 – 2013)

INTERNE O NAŠICH PROJEKTOCH

V každom vydaní časopisu Panorama sledujeme, ako sa vyvíjajú dva projekty z pohľadu ľudí, ktorí ich riadia. Pozrieme sa na klady a zápory riadenia projektu financovaného z EFRR. Predchádzajúce články o oboch týchto projektoch možno nájsť v časopise Inforegio Panorama číslo 33 a 35.

PROJEKT 1

INTERNE O KONKURENCIESCHOPNÝCH ZDRAVOTNÍCKYCH SLUŽBÁCH

Fakty a čísla

Do projektu Konkurencieschopné zdravotnícke služby sa od januára 2008 do decembra 2010 investoval takmer 1 milión € v rámci programu Northern Periphery (Severné okrajové oblasti).

Ked' sa oplatí vyjsť v ústrety

„Vzdialený“ už nemusí znamenať „izolovaný“ pre pacientov žijúcich v ďalekých končinách Fínska, Írska, Nórska, Švédska a Škótska. Kedysi vysilujúce medzery sú prekonané vďaka oddaným partnerom a inováčnej telemedicíne. Tu vám prinášame pohľad dvoch hlavných aktérov projektu, Dr. Juha Korpelainena, neurológa v univerzitnej nemocnici v Oulu (Fínsko), a pána Davida Heaneyho, vedúceho vyššieho výskumného pracovníka z centra Centre for Rural Health (Škótsko).

David, ako by ste opísali účasť škótskych partnerov na projekte?

„Inštalácia mobilných zariadení umožňujúcich videokonferencie na nefrologickom oddelení nemocnice v Raigmore (Inverness) a vo Všeobecnej nemocnici v Caithness (Wick) si vyžadovala kus tvrdej práce a vytrvalosti, ale ich hodnota je nepochybná. Videoprepojenie dnes slúži na spojenie satelitnej jednotky vo Wicku s hlavným nefrologickým oddelením v Inverness. Jedným z prínosov, ktoré sme veľmi pocítili, sú znížené nároky na počet zamestnancov a cestovanie pacientov. Personál vo Wicku teraz užšie spolupracuje so svojimi kolegami v Inverness.“

Museli ste prekonávať aj nejaké prekážky? A ako sa Vám to podarilo?

„Hospodársky útlm nás donútil hľadať nákladovo efektívne riešenia pre riedko osídlené oblasti. Taktiež sme zabezpečili, aby služba NHS skutočne zakúpila potrebné vybavenie, aby zostalo na mieste aj po skončení pilotnej fázy. Povzbudení týmto úspechom teraz rozširujeme prepojenia tak, aby sa zapojili ďalšie dve nefrologické oddelenia, z ktorých jedno sa nachádza na vzdialenom ostrove.“

Juha, bola by to hanba, keby sa veci zastavili v tomto bode. Existujú nejaké plány, ktoré prežijú projekt?

„Pevný dôraz teraz kladieme na trvalú udržateľnosť. Pripravujeme sa na spoločné zakúpenie špecializovaného softvéru a vybavenia. To nám umožní poskytovať flexibilné služby našim odľahlým regiónom.“

Aké sú podľa Vás najdôležitejšie ponaučenia, ktoré ste nadobudli o vedení projektu financovaného z regionálnej politiky?

„Myslím si, že by sme mali venovať ešte väčšiu pozornosť výberu služieb, ktoré budú pilotne odskúšané, pretože toto je najdôležitejší krok, a to najmä z hľadiska rozvoja udržateľných služieb.“

Pán Heaney aj pán Korpelainen súhlasia, že efektívna komunikácia je zásadná pre takýto medzinárodný projekt. „Projekt ukázal dôležitosť ľudskej perspektívy,“ hovorí David Heaney. „Bolo to náročné s toľkými partnermi, ale odmenou je pochopenie nadnárodných otázok.“

VIAC INFORMÁCIÍ

www.ehealthservices.eu

Teledialýza v akcii vo Všeobecnej nemocnici v Caithness, Škótsko

PROJEKT 2

INTERNE O LONGLIFE

Fakty a čísla

Do projektu Longlife, ktorý sa začal začiatkom roku 2009 a bude prebiehať do konca roka 2011 sa už investovalo približne 2,4 miliónov €.

Nastavenie štandardu budov budúcnosti

Keďže obytné budovy predstavujú 40 % emisií z vyrábanej energie a CO₂ v Európe, potenciál úspory energie je obrovský. Projekt Longlife, ktorý je podporovaný z programu pre región Baltského mora (BSRP), sa podujal sledovať, akú zmenu môže priniesť spoločné úsilie Dánska, Litvy, Poľska a Nemecka.

Program BSRP podporuje regionálny rozvoj prostredníctvom nadnárodnej spolupráce. Jedenásť krajín okolo Baltského mora spolupracuje a hľadá spoločné riešenia spoločných problémov. Stretli sme sa s riaditeľkou projektu Longlife pre komunikáciu, pani Mariou-Ilonou Kiefelovou a zisťovali sme, aký pokrok sa dosiahol za posledných šesť mesiacov.

Ako sa projekt vyvíjal, odkedy sme spolu naposledy hovorili?

Po mnohých analýzach a porovnaníach sa vypracovali kritériá pre stavby projektu Longlife. Partneri teraz pripravujú spoločný prototyp obytnej budovy skladajúcej sa zo stavebných blokov. Tie budú umiestnené do katalógovej databázy, ktorá tvorí kompletný prototyp. Takto môžu partneri z každej krajiny budovať pilotné projekty vhodné pre ich miestnu oblasť.

Čo vidíte ako priame výhody tejto normalizácie?

Normalizáciou stavebných noriem v oblasti Baltského mora sa spoločný trh regiónu BSR môže stať realitou. Normy pomôžu minimalizovať prevádzkové náklady v životnom cykle našich budov. Tím Longlife je v styku s inými projektmi pracujúcimi na dosiahnutí rovnakého cieľa energetickej účinnosti. Tieto kontakty transformujeme do energetickeho klastra v regióne BSR.

To znie ideálne, museli ste pri tom prekonávať aj nejaké prekážky?

Žiaľ áno, pretože pre hospodársku krízu sme stratili niektorých spoločníkov. To si následne vyžiadalo značnú reorganizáciu. Našťastie, motivácia ostatných partnerov nás skutočne udržala pokope. Taktiež sme sa stretli s organizáciami, ktoré chcú pracovať popri národných tímoch. Naše tesné partnerstvá a úzka spolupráca nám pomohli splniť naše ciele.

Aké hlavné ponaučenia ste podľa Vás nadobudli pri vedení projektu regionálnej politiky?

Zistila som, že je možné dať dohromady medzinárodnú sieť, ktorá predstavuje obmedzené riziko pre zúčastnených partnerov, a to i napriek istým ťažkostiam, ktorým sa projekt nevyhne. Na druhej strane by som povedala, že vedenie takéhoto projektu by mohlo byť ťažké pre malých partnerov, pretože nie je pravdepodobné, aby disponovali dostatkom obežných aktív.

Aký je ďalší vývoj v projekte Longlife?

Teraz pripravujeme prototyp Longlife, ktorého výsledky budú prezentované na záverečnej konferencii v novembri 2011 v Postupime v Nemecku. Samozrejme, že pozveme aj ďalšie projekty v oblasti energetických klastrov, aby sa zvýšila pravdepodobnosť ďalšej spolupráce v oblasti Baltského mora.

VIAC INFORMÁCIÍ

www.longlife-world.eu/project_en.html

Účastníci projektu predstavujú projekt Longlife 1 a Longlife 2

REGIONETWORK 2020, NEUSTÁLE RASTÚCA ONLINE KOMUNITA

Vediete nadnárodný projekt a narazili ste na nejaké problémy? Alebo vás azda zaujíma problematika prírodných rizík v Stredozemí? RegioNetwork 2020 má čo ponúknuť každému, kto chce urobiť niečo pre svoj región – počínajúc diskusnými fórami o spôsoboch podpory rastu v regiónoch až po konkrétnu pomoc pri sledovaní inovácií.

Stránka ponúka novinky, skupiny, osvedčené postupy, ako aj možnosť sledovať región alebo jednotlivca, takže informácie, ktoré hľadáte, nikdy nie sú príliš ďaleko. Občas sa dokonca zverejňujú aj ponuky voľných pracovných miest, takže ak máte pocit, že potrebujete zmenu...

Sieť spustil komisár Hahn v októbri 2010 ako online platformu spolupráce pre zástupcov európskych regiónov a iných aktérov, ktorí sa zaujímajú o regionálnu politiku Európskej únie. Dnes, na začiatku roka 2011, má stránka už 900 individuálnych členov a 40 regionálnych členov.

Úspech závisí od používateľov

Tím z Komisie, ktorý túto stránku prevádzkuje, dúfa, že ľudia skutočne využijú výhody účasti: „Je skvelé vidieť stabilný nárast počtu používateľov, rovnako ako rastúci počet interakcií na stránke. Na základe prvej spätnej väzby od používateľov sme dokázali urobiť pár vylepšení, takže dúfajme, že ľudia budú považovať stránku za užitočný spôsob zapojenia sa do regionálnej politiky a spolupráce.“

No akokoľvek dobre je stránka štruktúrovaná, o jej úspechu rozhoduje práve komunita, ktorá ju používa.

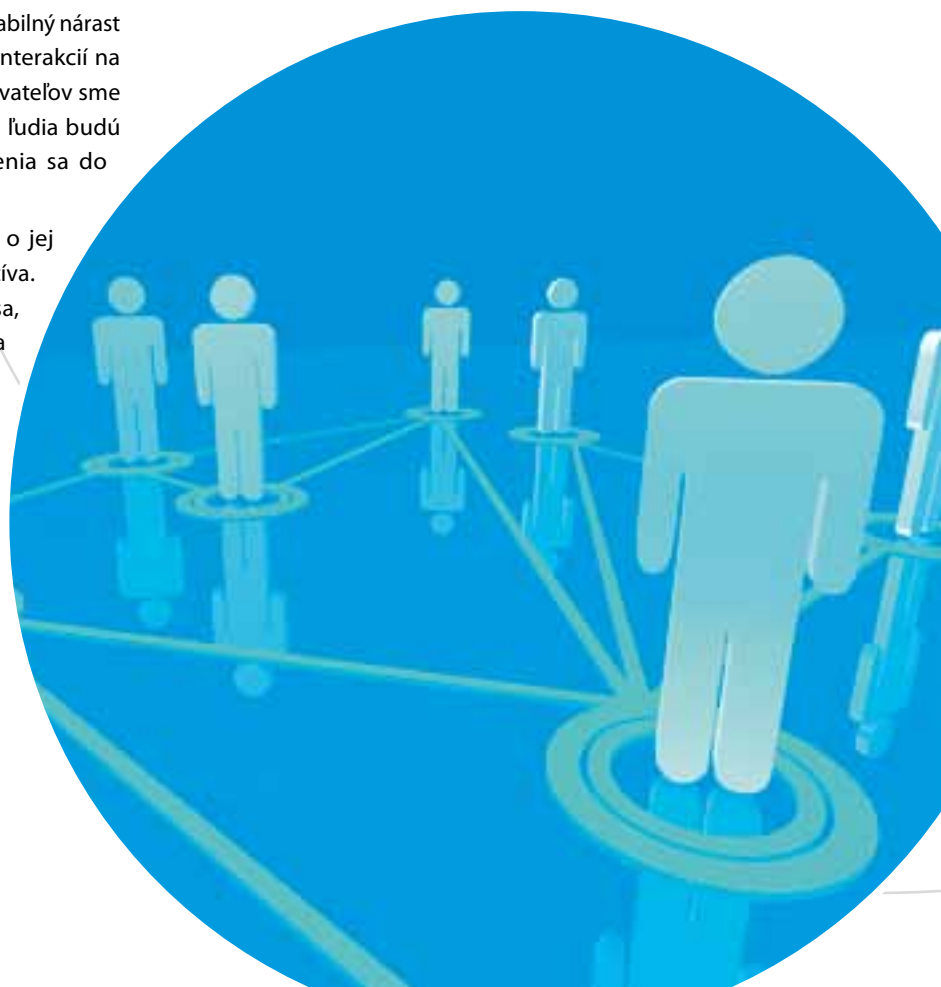
Ak teda chcete rozvíjať nejaké myšlienky, pozrieť sa, ako iní riešili problémy, na ktoré narazili, podeliť sa o osvedčené postupy s cieľom inšpirovať vašich kolegov, alebo jednoducho chcete presondovať najhorúcejšie témy, ktoré momentálne hýbu vašim regiónom, prihláste sa, zapojte sa a vyjadrite svoj názor.

To, či sa zo siete RegioNetwork 2020 stane naozajstná dynamická a užitočná platforma, závisí od regiónov a jednotlivcov, ktorí sa zapoja a podelia o svoje myšlienky a postupy.

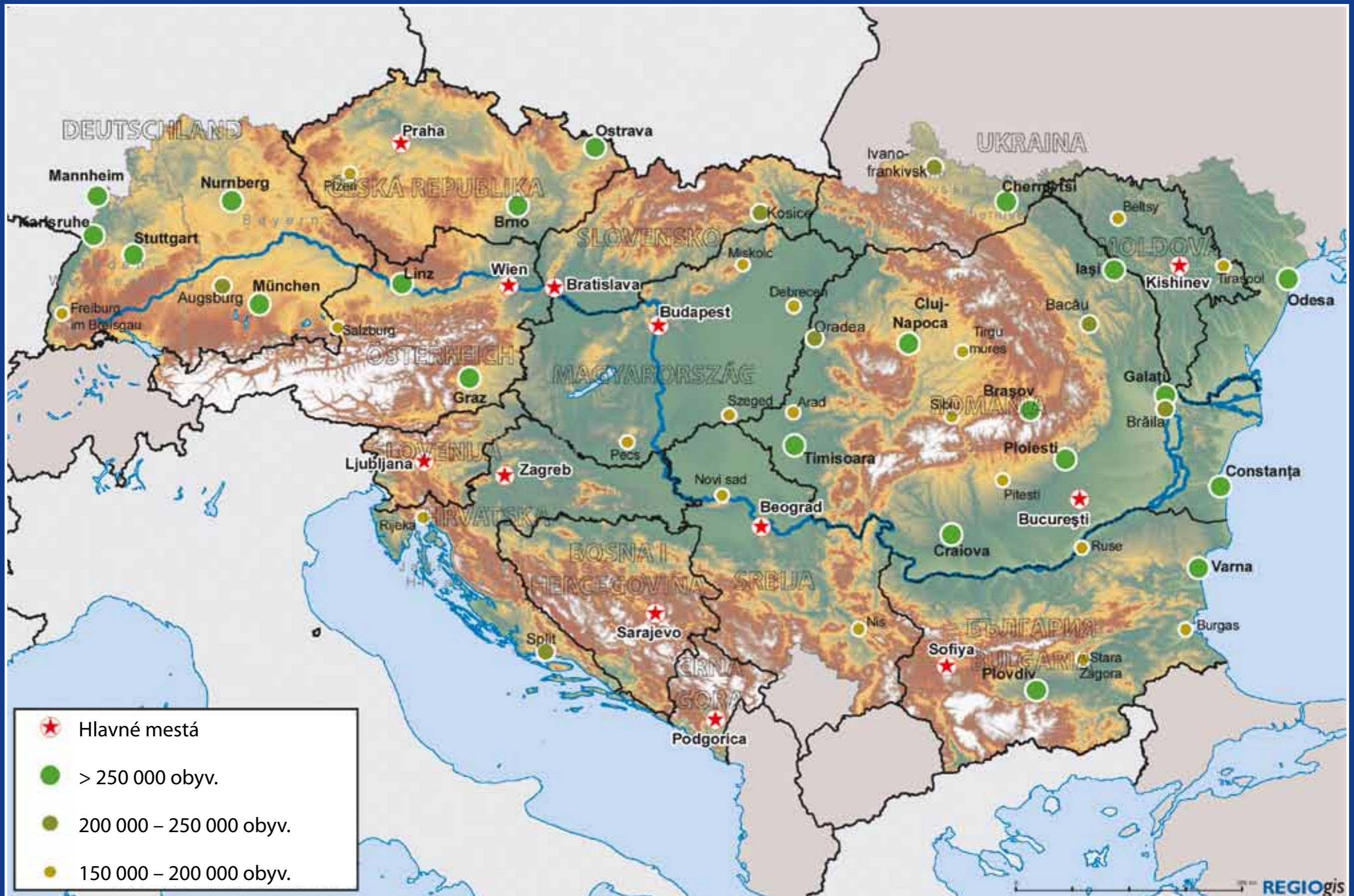
Tak čo keby ste sa zaregistrovali a skúsili to ešte dnes?

VIAC INFORMÁCIÍ

www.regionetwork2020.eu

ÚZEMNÉ POKRYTIE STRATÉGIE EÚ PRE PODUNAJSKÚ OBLASŤ

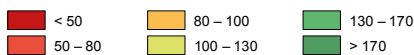

REGIÓN NA PRVÝ POHĽAD – FAKTY A ČÍSLA

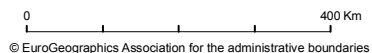

HDP/osoba (parita kúpnej sily), 2008

Index, podunajská oblasť = 100

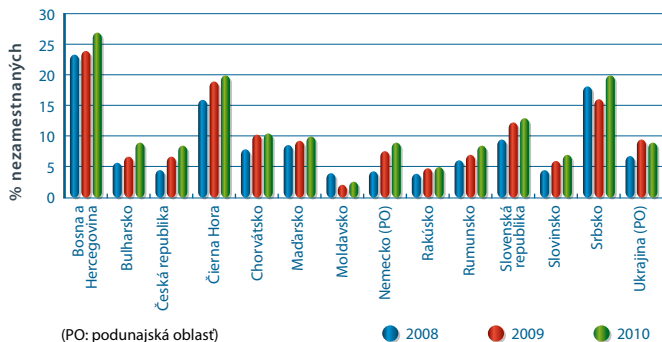

Zdroje: Eurostat, národné štatistické úrady

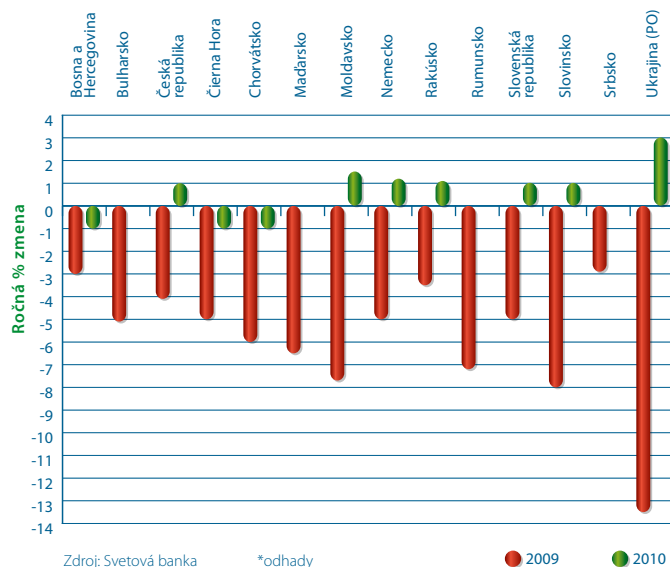

Táto oblasť sa vyznačuje veľmi veľkými rozdielmi, ako vidieť na mape. Zahŕňa niektoré z najúspešnejších, ale aj najchudobnejších regiónov v EÚ. Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť bude riešiť tieto rozdiely prepojením všetkých príležitostí v regióne, napríklad v cestovnom ruchu (nasledujúci graf).

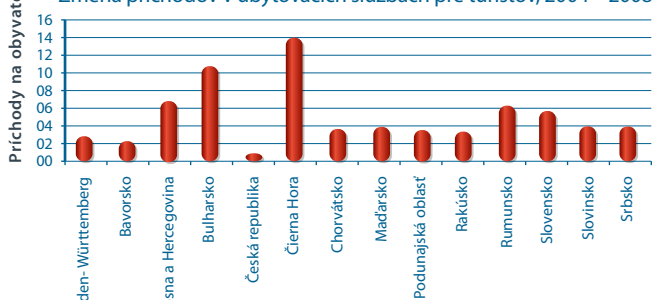
Miera nezamestnaných

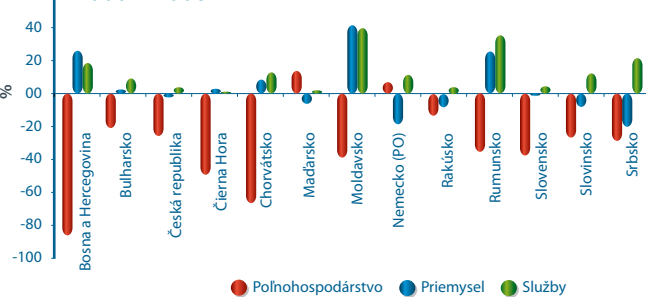
Rast HDP, 2009 a 2010*

Zmena príchodov v ubytovacích službách pre turistov, 2004 – 2008

Zmena podielu zamestnanosti podľa sektorov, 2000 – 2008

NECHAJTE VÁŠ HLAS POČUŤ - TERMÍNY DIÁRA

DÁTUMY 2011	PODUJATIE	MIESTO
28. apríla	Konferencia o malých a stredných podnikoch, konferencia o vnútornom trhu	Budapešť (HU)
28. – 29. apríla	Konferencia krajín strednej a juhovýchodnej Európy „Stratégia EÚ pre podunajskú oblasť – s osobitným dôrazom na pôdne a vodné hospodárstvo a životné prostredie“	Jedľovo (HU)
29. apríla	Vukovarský podunajský samit	Vukovar (HR)
19. – 20. mája	Neformálne stretnutie ministrov zodpovedných za územnú súdržnosť	Jedľovo (HU)
23. – 24. júna	Regióny za hospodársku zmenu a ceny RegioStars	Brusel (BE)
24. – 26. júna	Plávajúca podunajská konferencia k Železným vrátam – Spodný tok Dunaja – vznikajúca obchodná a turistická destinácia	Belehrad – Vidin (SER – BG)
29. júna	Deň Dunaja	
10. – 13. októbra	Dni otvorených dverí: Investícia do budúcnosti Európy: Regióny a mestá prinášajú inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast	Brusel (BE)

Ďalšie informácie o týchto podujatiach sú uvedené v časti Termíny diára (Agenda) na našej internetovej stránke Inforegio: http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/

Internetová stránka maďarského predsedníctva: www.eu2011.hu

Letné vydanie
časopisu Panorama vychádzajúce
v júni, bude venované doprave v rámci
regionálnej politiky.

Chceli by ste, aby budúce čísla časopisu Inforegio
Panorama pokrývali konkrétne témy regionálnej
politiky? Dajte nám vedieť na adrese:

regio-panorama@ec.europa.eu

KN-LR-11-037-SK-C

doi:10.2776/38124

© Európska únia, 2011

Reprodukcia povolená pod podmienkou uvedenia zdroja.

Úrad pre publikácie

Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku
Komunikácia, informácie a vzťahy s tretími krajinami
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41, B-1040 Brussels
E-mail: regio-info@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm